

IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL CBC Y GOGLEDD 01/10/2024

Yn bresennol:

Aelodau â Phleidlais - Y Cyngorwyr:- Dafydd Rhys Thomas (Cyngor Sir Ynys Môn), Dafydd Meurig (Cyngor Gwynedd), Goronwy Edwards (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Dave Hughes (Cyngor Sir y Fflint) a David Bithell (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Prif Swyddogion – Huw Percy (Cyngor Sir Ynys Môn), Gerwyn Jones (Cyngor Gwynedd), Geraint Edwards (Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy), Emlyn Jones (Cyngor Sir Ddinbych), Darren Williams a Gwen Thomas (Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam).

Swyddogion yn bresennol - Alwen Williams (Prif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd), David Hole (Rheolwr Rhaglen Gweithredu Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd), Claire Incledon (Dirprwy Swyddog Monitro), Jack Latkovic (Swyddog Democratiaeth Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd) a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth).

Eraill yn bresennol – Allan Pitt (ARUP), Ruth Wotjan ac Adam Graham (Trafnidiaeth Cymru).

1. ETHOL CADEIRYDD

PENDERFYNWYD Ethol y Cyngorydd Goronwy Edwards yn Gadeirydd yr Is-bwyllgor ar gyfer 2024/25.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD Ethol y Cyngorydd Dave Hughes yn Is-gadeirydd yr Is-bwyllgor ar gyfer 2024/25.

Mewn trafodaeth bellach, llongyfarchwyd y Cyngorydd Dave Hughes am gael ei ethol yn Arweinydd Cyngor Sir y Fflint yn ddiweddar. Ystyriwyd os yw'n briodol iddo benodi'r Aelod Cabinet perthnasol sydd â chyfrifoldeb am faterion trafniadaeth o fewn yr Awdurdod hwnnw i gymryd ei sedd ar yr Is-bwyllgor hwn.

Cadarnhawyd bydd y Dirprwy Swyddog Monitro yn ymchwilio i'r mater ymhellach a chynnal trafodaethau pellach gyda'r Cyngorydd yn unol â'r angen.

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan:-

- Y Cyngorydd Barry Mellor (Cyngor Sir Ddinbych)
- Katie Wilby (Prif Swyddog Cyngor Sir y Fflint)
- Iwan Evans (Swyddog Monitro)
- Dafydd Wyn Williams (Prif Swyddog Cyngor Gwynedd) gyda Gerwyn Jones yn dirprwyo.

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

5. MATERION BRYS

Ni chodwyd unrhyw faterion brys.

6. CYLCH GORCHWYL AR GYFER YR IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro.

PENDERFYNIAD

Mabwysiadwyd Y Cylch Gorchwyl.

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Rhaid i'r Is-bwyllgor weithredu'r rheolau a'r gweithdrefnau hynny fel y'u mabwysiadir gan y CBC ac a nodir yn y Cylch Gorchwyl - dyma'r pwerau sy'n cael eu dirprwyo i'r Is-bwyllgor. Rhaid i unrhyw ddiwygiad i'r telerau hyn gael eu cymeradwyo gan y CBC.

TRAFODAETH

Adroddwyd y bu i Gyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd sefydlu'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol i gyflawni'r swyddogaeth o ddatblygu a chynhyrchu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a pholisïau cysylltiedig.

Cadarnhawyd mai rôl yr Is-bwyllgor hwn yw datblygu polisïau rhanbarthol ar y cyd gyda'r Awdurdodau Lleol a phartneriaid. Nodwyd bod yr Is-bwyllgor hwn yn rhoi cyngor strategol i'r Cyd-bwyllgor wrth ddatblygu a mabwysiadu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

Tywyswyd yr Aelodau drwy'r Cylch Gorchwyl gan gyfeirio at y ddeddfwriaeth berthnasol megis Adran 109 Deddf Trafnidiaeth 2000, Rheoliadau Cyd-bwyllgor Corfforedig (Swyddogaethau Trafnidiaeth)(Cymru) a Rhan 5 Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.

Eglurwyd bod naw prif agwedd o rôl yr Is-bwyllgor hwn, gan fanylu ar y rolau creiddiol, sef:

- Gwneud argymhellion i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar gymeradwyo ac adolygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a'i gyflwyno i Weinidogion Cymru i'w gymeradwyo.
- Gwneud argymhellion i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig ar bolisïau i'w gweithredu gan yr awdurdodau trafndiaeth leol yn ei ardal o Strategaeth Drafnidiaeth Cymru.
- Cyngori a gwneud argymhellion ar wasanaeth trafndiaeth strategol integredig a chysylltiedig yn y Gogledd, drwy fonitro ac adolygu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

Pwysleisiwyd bod rôl yr Is-bwyllgor yn strategol ei natur, gan ei fod yn cydlynu gweithgarwch Awdurdodau Lleol a phartneriaid eraill fel y byddai dull rhanbarthol strategol yn ei le yn y maes polisi perthnasol.

Nodwyd bod gan yr Is-bwyllgor gyfrifoldebau i reoli prosiectau a rhaglenni. Esboniwyd bydd y rôl hon yn cael ei gyflawni drwy gydlynu, cynllunio a datblygu'r Rhaglenni prosiectau perthnasol a chyflwyno argymhellion i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Ymhelaethwyd ar y cyfrifoldeb i fonitro ac adolygu lefel a defnydd adnoddau gan gynnwys staff, gan gyfeirio unrhyw argymhellion i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig.

Cyhoeddwyd bydd yr Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol yn paratoi adroddiad chwarterol ar ei waith i'r Cyd-bwyllgor Corfforedig. Eglurwyd bod angen i'r adroddiadau hyn gynnwys:

- Cynnydd ar weithredu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn cynnwys Rhaglenni a Phrosiectau unigol.
- Perfformiad Ariannol y Pwyllgor
- Datblygiadau sydd ar y gweill

7. CYFETHOL I'R IS-BWYLLGOR TRAFNIDIAETH STRATEGOL

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Dirprwy Swyddog Monitro.

PENDERFYNWYD

- **Cyfethol Aelodau (heb bleidlais) ar yr Is-bwyllgor i gefnogi ei swyddogaethau a'i gyfrifoldebau.**
- **Gofyn i'r isod am gynrychiolydd fel yr Aelodau Cyfethol:**
 - **Parc Cenedlaethol Eryri (unigolion sydd â chyfrifoldeb am y portffolio trafndiaeth)**
 - **Trafnidiaeth Cymru (unigolyn sydd â chyfrifoldeb dros ranbarth y Gogledd)**

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Cryfhau Aelodaeth yr Is-bwyllgor drwy gynyddu ei aelodaeth i gynnwys cynrychiolaeth Aelodau sydd â phrofiad a sgiliau penodol, ac arbenigedd ar drafndiaeth o safbwynt rhanbarthol a chenedlaethol.

TRAFODAETH

Adroddwyd bod Canllawiau Statudol yn nodi natur strategol i waith yr Is-bwyllgor ac yn rhoi'r hawliau i ethol dau Aelod Cyfetholedig (heb bleidlais) er mwyn eu cefnogi. Pwysleisiwyd bod y penderfyniad terfynol ar gyfethol Aelodau hynny yn gyfrifoldeb i'r Cyd-bwyllgor corfforedig.

Eglurwyd bod yr Aelodau Cyfetholedig yn cael eu penodi'n Aelodau i gefnogi swyddogaeth y Cyd-bwyllgor yn hytrach na chynrychioli unrhyw sefydliad neu gyflogwr. Cadarnhawyd bydd telerau cyfethol yn cael eu nodi yn y cytundeb cyfethol a dim ond y swyddogaethau trafndiaeth hynny sy'n cael eu dirprwyo i'r Is-bwyllgor fydd yn berthnasol iddynt.

Rhodddwyd arweiniad ar y math a'r ystod o sefydliadau a fyddai'n cael eu cynrychioli orau yn ogystal â'r sgiliau a'r profiad a fyddai'n fuddiol, gan nodi ei fod yn benderfyniad i'r Aelodau os ydynt yn awyddus i gyfethol dau Aelod (di bleidlais) i'r Is-bwyllgor hwn.

Cefnogwyd yr argymhelliad i gyfethol Aelodau (heb bleidlais). Cadarnhawyd y byddai'n gyfrifoldeb ar Barc Cenedlaethol Eryri a Thrafnidiaeth i Gymru i gadarnhau'r unigolion addas i fynychu cyfarfodydd yr Is-bwyllgor.

8. CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL: DIWEDDARIAD CYNNYDD AC ARGYMHELLION

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Brif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd.

PENDERFYNWYD

1. **Argymhellwyd cyflwyno 'Datganiad gweledigaeth Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol Gogledd Cymru', 'Amcanion SMART' ac 'Themâu trawsbynciol' i CBC y Gogledd er mwyn eu mabwysiadu a'u cynnwys yn 'Achos Dros Newid y**

Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol' a 'Chynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol drafft Gogledd Cymru'.

- 2. Nodwyd prif ddyddiadau cerrig milltir ar gyfer cyflawni'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol a chyfarwyddo gwaith pellach i gyflawni'r prif gerrig milltir yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.**
- 3. Nodwyd Cynllun Ymgysylltu â Rhanddeiliaid drafft y mae'n rhaid ei baratoi i gefnogi'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol, ac i argymhell unrhyw ystyriaethau ychwanegol y dylid eu cynnwys.**
- 4. Nodwyd bydd y swyddog arweiniol yn uwch swyddog â chyfrifoldeb am drafnidiaeth ym mha bynnag Awdurdod a gynrychiolir trwy'r Cadeirydd etholedig. Cadarnhawyd bydd y swyddog arweiniol hwn yn gweithredu fel cyswllt rhwng y Grŵp Trafnidiaeth Ymgynghorol a'r Is-bwyllgor hwn.**

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Mae'n ofynnol i CBC y Gogledd gynhyrchu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRh) a Chynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRP) yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru erbyn 31 Mawrth, 2025. Er mwyn cyflawni hyn, dylai'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth ystyried cydrannau datblygol y CTRh drafft ac arwain y gwaith i gael ei gymeradwyo'n derfynol gan gynnwys cytuno ar y camau a'r dogfennau gofynnol ar gyfer ymgynghori'n gyhoeddus.

Mae gwaith yn mynd rhagddo gyda chefnogaeth ymgynghorwyr ARUP, sydd wedi creu map ffordd mewn perthynas â champau cyflenwi critigol, a fydd yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod materion yn cael sylw priodol drwy'r Is-bwyllgor ac yn cael eu cyfeirio at y CBC mewn modd amserol er cymeradwyaeth.

TRAFODAETH

Cyhoeddwyd mai gweledigaeth y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ar gyfer y dyfodol yw 'bydd gan Ogledd Cymru rwydwaith trafnidiaeth integredig ddiogel, cynaliadwy, fforddiadwy, gwydn ac effeithiol sy'n cefnogi twf economaidd, ffyniant a lles'. Ymhelaethwyd yr amcendir i gefnogi economi ffyniannus, gwella cysylltedd, cyfoethogi ansawdd bywyd, gwella mynediad i wasanaethau, sefydlu system drafnidiaeth fwy gwydn a lleihau'r ddibyniaeth ar geir preifat ac hyrwyddo opsiynau teithio mwy ecogyfeillgar.

Ymhelaethwyd bod y Cynllun yn pwysleisio'r angen i leihau effaith amgylcheddol negyddol wrth annog cynaladwyedd rhanbarthol a lliniaru newid hinsawdd. Eglurwyd y gobeithiai gyflawni hyn drwy flaenoriaethu buddsoddiadau mewn trafnidiaeth gyhoeddus, seilwaith teithio llesol a chyflwyno atebion arloesol i heriau symudedd.

Eglurwyd bod 15 blaenoriaeth wedi cael ei nodi ar gyfer y Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol yn wreiddiol. Er hyn, mae cydweithio gyda Thrafnidiaeth i Gymru ac ARUP wedi arwain at ddatblygiad pedwar amcan SMART sy'n cwmpasu'r argymhellion gwreiddiol yn gliriach. Cadarnhawyd mai'r pedwar amcan hynny yw:

1. Gwella cysyllted digidol a gwasanaethau lleol
2. Gwell hygyrchedd a dewis trafnidiaeth
3. Galluogi datgarboneiddio drwy bontio i fflyd allyriadau sero
4. Galluogi twf economaidd cynaliadwy.

Nodwyd hefyd bod pum thema wedi cael eu hadnabod i gyd-redeg gydag amcanion SMART. Manylwyd bod y rhain yn cynnwys 'Gwerth Cymdeithasol', 'Ecwiti', 'Bod dan arweiniad y Gymuned', 'Integreiddio' a 'Fforddiadwyedd'.

Tywyswyd yr Aelodau drwy'r amserlen i ddatblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol gan fanylu ar y dyddiadau allweddol. Pwysleisiwyd bod disgwyl i'r Prif Swyddog sydd â chyfrifoldeb am drafnidiaeth o'r Awdurdod Lleol, y Cadeirydd a'r Is-gadeirydd gefnogi'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol a Chyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd i wireddu'r amserlen hon.

Diolchwyd i Brif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd a'r holl staff cefnogol am eu gwaith o ddatblygu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

9. CYNLLUN TRAFNIDIAETH RHANBARTHOL: ADRODDIAD CWMPASU ARFARNU LLES INTEGREDIG

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Brif Weithredwr Cyd-bwyllgor Corfforedig y Gogledd gyda chymorth cynrychiolydd ARUP.

PENDERFYNWYD

Argymhell bod yr Adroddiad Cwmpasu Arfarniad Lles Integredig (IWBA) gan gynnwys ei Atodiadau'n cael eu mabwysiadu gan yr Is-bwyllgor gan fod yn rhaid eu paratoi i gefnogi'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol.

RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

Mae'n ofynnol i CBC y Gogledd gynhyrchu Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol (CTRh) a Chynllun Cyflawni Trafnidiaeth Rhanbarthol (CCTRh) yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru erbyn 31 Mawrth, 2025. Mae ail elfen y CTRh yn cynnwys yr IBWA. Er mwyn cyflawni hyn, dylai'r Is-bwyllgor Trafnidiaeth Strategol ystyried datblygu cydrannau'r CTRh drafft ac arwain y gwaith i gael ei gymeradwyo'n derfynol gan gynnwys cytuno ar y camau a'r dogfennau gofynnol ar gyfer ymgynghori'n gyhoeddus.

Mae'r IWBA yn gam hanfodol yng nghynllun map ffordd, sydd yn sicrhau bod materion yn cael sylw priodol drwy'r Is-bwyllgor ac yn cael eu cyfeirio at y CBC mewn modd amserol er cymeradwyaeth.

TRAFODAETH

Eglurwyd bod yr adroddiad technegol hwn wedi ei ddatblygu gan ARUP er mwyn cyflwyno'r gwaith i ddatblygu Adroddiad Cwmpasu Arfarniad Lles Integredig (IWBA).

Adroddwyd bod yr IWBA yn gam allweddol o'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol ac yn edrych i weld sut bydd y gallu ymgorffi llesiant ym mhob agwedd ohono. Nodwyd bod ystyriaeth yn cael ei roi i strategaethau eraill er mwyn dangos bod egwyddorion datblygu cynaliadwy yn cael eu defnyddio wrth ddiwallu gofynion deddfwriaethol. Nodwyd bod rhai o'r ystyriaethau perthnasol hyn yn cynnwys:

- Rheoliadau Asesu Amgylcheddol Cynlluniau a Rhaglenni (OS 2004/1656) (Rheoliadau Asesu Amgylcheddol Strategol (SEA))
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a Safonau'r Gymraeg
- Asesiad Effaith ar Hawliau Plant (CRIA), fel sy'n ofynnol gan Fesur Hawliau Plant a Phobl Ifanc (Cymru) 2011.

- Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy (SMNR) A'R Polisi Adnoddau Naturiol (NRP) fel sy'n ofynnol gan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016
- Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd, fel sy'n ofynnol gan Reoliadau Gwarchod Cynefinodd a Rhywogaethau 2017 fel y'u diwygiwyd (a elwir yn Rheoliadau Cynefinoedd 2017)

Cadarnhawyd y bwriedir rhannu'r Adroddiad Cwmpasu gyda chyrrff anstatudol, gan gynnwys Awdurdodau Lleol Gogledd Cymru, Llywodraeth Cymru a Thrafnidiaeth Cymru, er mwyn rhoi'r cyfle i gael adborth wrth gynnal ymgynghoriad gyda chyrrff statudol. Nodwyd bod yr ymgynghoriad cyhoeddus hwn yn cael ei gynnal am gyfnod o 12 wythnos yn fuan yn 2025.

Dechreuodd y cyfarfod am 15:00 a daeth i ben am 15:45.

Cadeirydd